

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Qua[n]ta sit futura Beatoru[m] felicitas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

S. Augustin. *smus*, ait S. Augustinus, nisi propter futurum seculum. Nemo presentia in Psal. 101. bona speret. Nemo sibi permittat felicitatem Mundi, quia Christianus est: sed utatur felicitate presenti, ut potest. Quo modo potest? quando potest? cum adest, consolationi Dei gratias agat; ubiq; sit gratus, nusquam sit ingratus: & patri consolanti, & blandienti, & patri emedanti, & flagellanti, & disciplinam danti gratus sit. Amat enim ille semper, siue blandiatur, siue minetur. Sed magis amat, cui maiorem destinat felicitatem. Quæ ergo maior sit felicitas, eodem Augustino iudice, decidatur: immo ipsa utraque felicitas decidat, dum se se ipsam, quid sit, declarat. Nam, licet infiniti ad finitum nulla sit proportio, atque idcirco æterna beatitudo cum huius vitæ fluxa voluptate, non secus atque Oceanus cum riuulo, immo longè dissimiliùs comparetur; humanis tamen affectibus ita nonnullorum mentes excæcantur, ut presentis vitæ delectatio, non solum maior, quàm re ipsa est, sed etiam futuris æternis gaudijs anteferenda videatur: quemadmodum etiam furiosis & ebrijs omnia duplicia

apparent. *Nec tantum hoc ebrijs aut insanis accidit, sed etiam sanis ac sobrijs*, ait Lactantius. Nam si aliquid nimis prope admouens, duplex videbitur. Certum est enim interuallum ac spacium, quo acies oculorum coit. Item si retrorsum auoces animum, quasi ad cogitandum & intentionem mentis relaxes; cum acies oculi utriusq; deducitur, tunc singuli videre incipiunt separatim. Si animum rursus intenderis, aciemq; direxeris; coit in unum, quidquid duplex videbatur. Quid ergo mirum, si mens veneno ac potentia vini dissoluta, dirigere se non potest ad videndum, sicut nec pedes quidem ad ambulandum, nervis stupefcentibus debiles? aut si vis furoris in cerebrum sauiens, concordiam disungit oculorum? Hoc idem accidit illis, quos non iam Circe, sed Babylonia meretrix suo poculo inebriat, dementat, illecebrisque ad insaniam redigit. Nimis prope admovent sensuum delectamenta; nimis inhiant voluptati: neque, animo retrorsum auocato, possunt rectè inspicere, quid Fortuna ridens secum ferat insidiarum ac miseriarum. De his dictum est: *Palpabunt quasi in tenebris, & non in luce, & errare eos faciet, quasi ebrios.* Ad hos dictum est: *Expergiscimini ebrijs, & flete, & ululate omnes, qui bibitis vinum in dulcedine.* Venite, gustate & videte, quoniam suavis est Dominus: beatus vir, qui sperat in eo.

II.

Gustum nobis præbet maioris voluptatis, D. Augustinus, ut dixi, cuius hæc sunt. *Quanta erit felicitas, ubi nullum erit malum, nullum*

nullum latebit bonum, vacabitur Dei laudibus, qui erit omnia in omni-
 bus. Nam quid agetur, ubi, neq, vlla desidia cessabitur, neq, vlla indi-
 gentia laborabitur, nescio. Admoneor etiam sancto cantico, ubi lego,
 vel audio. Beati, qui habitant in domo tua, Domine, in secula seculorū
 laudabunt te. Omnia membra & viscera incorruptibilis corporis, qua
 nunc videmus, per vsus necessitatis varios, distributa, quoniam tunc nō
 erit ipsa necessitas, sed plena, certa, secura, sempiterna felicitas, profi-
 cient in Dei laudibus. Omnes quippe illi, de quibus locutus sum, qui
 nunc latent harmonie corporalis numeri, non latebunt intrinsecus & ex-
 trinsecus, per corporis cuncta dispositi, & cum ceteris rebus, qua ibi ma-
 gis mirabiles videbuntur, rationales mentes in tanti artificis laudem ra-
 tionabilis pulchritudinis delectatione succedent. Qui motus illic talium
 corporum sint futuri, temere desinire non audeo, quod excogitare non va-
 leo. Tamen & motus, & status, sicut ipsa species decens erit, quicunq,
 erit, ubi nihil, quod non decebit, erit. Certe, ubi volet spiritus, ibi erit
 protinus corpus: nec volet aliquid spiritus, quod nec spiritum possit dece-
 re, nec corpus. Vera ibi gloria erit, ubi laudantis, nec errore quisquam,
 nec adulatione laudabitur. Verus honor, qui nulli negabitur digno, nulli
 defretur indigno, sed nec ad eum ambiet vllus indignus, ubi nullus per-
 mittetur esse, nisi dignus. Vera pax ibi est, ubi nihil aduersi, nec à seipso,
 nec ab alio quisquam patietur. Praemium virtutis erit ipse, qui virtutem
 dedit, & qui seipsum, quo melius, aut maius nihil possit esse, promisit. Quid
 est enim aliud, quod per Prophetam dixit: Ero illorum Deus, & ipsi
 erunt mihi plebs: nisi, Ego ero, vnde satientur: ego ero, quidquid ab om-
 nibus honeste desideratur, & vita, & salus, & victus, & copia, & ho-
 nor, & pax, & omnia bona. Sic enim & illud recte intelligitur, quod
 ait Apostolus. Vt sit Deus omnia in omnibus. Ipse finis desideriorum
 nostrorum, qui sine fine videbitur, sine fastidio amabitur, sine fatigatio-
 ne laudabitur. Hoc munus, hic affectus, hic actus profecto erit omnibus,
 sicut ipsa vita aeterna, communis. Ceterum, qui futuri sunt, pro meritis
 praemiorum, etiam gradus honorum atq, gloriarum, quis est idoneus co-
 gitare, quanto magis dicere? Quod tamen futuri sint, non est ambigē-
 dum. Atqui etiam illa beata ciuitas magnum in se bonum videbit, quod
 nulli superiori vllus inferior inuidebit: sicut nunc non inident Archā-
 gelis Angeli ceteri: tanquam nolit esse vnusquisq, quod non accepit;
 quamuis sit pacatissimo concordiae vinculo ei, qui accepit, obstrictus; sicut
 nec in corpore vult oculus esse, qui est digitus, cum membrum vtrumq,
 contineat totius carnis pacata compago. Sic itaq, habebit donum aliis a-

Rr

lio mi

S. Augustin.
 lib. 22. de
 Ciuit. c. 30.

lio minus, ut hoc quoque donum habeat, ne velit amplius. Hæc est alterius vitæ felicitas, vel umbra potius felicitatis. Nam quidquid nunc videmus, per speculum videmus & in enigmate duntaxat, siquidem oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ preparavit Deus ijs, qui diligunt illum. Ex his talibus principijs, facit hanc deductionem idem S. Pater. Nihil nos terreat mundi infelicitas, quia si istam infelicitatem mundanam Sancti DEI omnes timuissent, perpetuam felicitatem non haberent. Si felicitas huius mundi transitoria diligitur hic, perpetua non invenitur. Ad perpetuam felicitatem tendamus, ubi patriam & parentes habemus, patientissime omnia huius mundi mala, pro Christi nomine, toleremus. Quid est, quod tolerent, contra illud, quod nobis promittitur? Apostolus inquit, non sunt condigne passionis huius temporis, ad futuram gloriam, quæ revelabitur, in nobis. Nulla ergo nos terreat pressura, nulla calamitas frangat.

III. Intueamur nunc etiam, quæ sit huius vitæ Fortuna, quæ felicitas? ex eiusdem Patris sententia. Primum, temporales res nemini conferunt veram felicitatem, quia non eximunt insatiabilem cupiditatem. Qui enim biberit ex hac aqua, sitiet iterum. Secundò, Numquam debet segura esse felicitas: quia periculosiora sunt animo segura, quam corpori aduersa. Prius enim corrumpunt prospera, ut inueniant aduersa quem frangant. Tertiò, quia non colimus Deum, ut hic felicitatem habeamus. Quanti illam habent, quia non colunt Deum? Vt hic senescamus, & decrepiti efficiamur? Quanti senescunt blasphematores Dei? Nec ideo colendus est Deus, ut cultores illius habeant filios, & non sint steriles. Filios enim Deus & onagris & serpentibus dat. Non ergo pro magno & vero bono petendum est, quod & Iudeis, & Paganis, & hæreticis, etiam & ipsis bestijs datur. Aurum enim & argentum, & honores, & filios, & patrimonia multi habent etiam mali. Quartò, quia non permittit Deus malos esse felices, sed ideo malus felix putatur: quia quid sit felicitas, ignoratur. Vnde, si idem est felicitas, quod Fortuna, ignorans fuit Lucanus, qui dixit: *Servat multos Fortuna nocentes.* Non Fortuna illa fuit, sed infortuniū. Quid ita? Quia felix vocatur quisque, quando, quod amat, habere videtur. Verè autem felix est, non si habeat, quod amat, sed si id amet, quod amandum est. Multi enim miseri sunt magis habendo, quod amant, quam carendo. Amando enim res noxias miseri sumus, habendo miseriore. Et propitius Deus, cum malè amamus, negat, quod amamus: iratus autem dat amanti, quod malè amat.

Ac, no